

Kunnskapsdepartementet - KD
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Vår referanse: 16/02244-3
Arkivkode: A00
Saksbehandler: Jorun Sandsmark
Deres referanse: 16/7853
Dato: 09.01.2017

Høring - Endringer i friskoleloven - voksenopplæringsloven og folkehøyskoleloven

Det vises til høringsbrev av 11.11.2016.

KS vil innledningsvis bemerke at det etter vårt syn ville vært hensiktsmessig med en tidligere involvering i arbeidet med dette lovforslaget, jfr. gjeldende veileder for lovmedvirkningsordningen og gjeldende samarbeidsavtale mellom Kunnskapsdepartementet og KS om kvalitetsutvikling i skole og barnehage.

KS har følgende synspunkter på lovforslagene:

Dekning av utgifter til spesialundervisning i friskoler.

KS støtter prinsippet om at hjemkommunen eller hjemfylket skal dekke utgiftene til spesialundervisning i frittstående skoler på lik linje med offentlige skoler.

Gjeldende ordning der friskoleelevens hjemkommune fatter enkeltvedtaket om spesialundervisning uavhengig av hvilken kommune friskolen ligger i, reiser imidlertid både pedagogiske, økonomiske og juridiske problemstillinger som lovforslaget ikke vil løse.

Både Stavanger og Sandnes kommuner har tatt opp med KS sin bekymring om ressursutvikling for spesialundervisning og inkluderingsprinsippet i friskolene i kommunene. De to kommunene opplever at andelen elever med enkeltvedtak i friskolene øker. PPT i begge kommunene gir sine tilrådinger uavhengig av om eleven går i offentlig skole eller friskole. Kommunene mener at finansieringen av spesialundervisningen er en driver for at noen friskoler/klasser synes å ha en tilnærmet opphopning av elever med spesialundervisning ut over det som en kunne forvente gjennom tilfeldig utvalg. De peker også på at dersom en klasse/gruppe har elever med enkeltvedtak om spesialundervisning fra ulike kommuner, finansierer hver hjemkommune sin elev, noe som kan gi stor ressursmessig uttelling i den ene klassen/gruppa. Erfaringen er at tildelte timer til spesialundervisning blir gitt som enetimer og ikke ses i sammenheng med friskolens samlede ressurser, slik kommunene vil gjøre for sine egne skoler. Mange foreldre opplever at friskolene får mer ressurser til spesialundervisning enn det de offentlige skolene får, og at tilbudet til deres barn dermed oppleves som bedre i friskolene.

Prinsippet om en inkluderende skole innebærer at færrest mulig elever skal ha eneundervisning. Selv om de fleste kommunene/fylkeskommunene har delegert til rektor å fatte enkeltvedtak om spesialundervisning, kan kommunen/fylkeskommunen påvirke hvordan skolene organiserer spesialundervisningen i egne skoler. Når kommunene/fylkeskommunene fatter enkeltvedtak om spesialundervisning for elever i friskoler, har kommunene/fylkeskommunene ikke denne muligheten. Det

er mulig å legge føringer om organisering av undervisningen i enkeltvedtaket, men kommunen/fylkeskommunen har ingen hjemmel til å følge opp hvordan dette blir fulgt opp på den enkelte friskole.

Kommunen/fylkeskommunen tildeler ressurser til spesialundervisning i friskolene i tråd med de konkrete enkeltvedtakene som fattes og kan ikke pålegge friskolene å se disse ressursene i sammenheng med øvrige ressurser tildelt fra staten.

KS mener at en formell likebehandlingsregel ikke løser disse utfordringene, og ber om at departementet tar initiativ til en nærmere utredning og inviterer KS inn i dette arbeidet.

Tilsyn

KS vil først vise til opplæringsloven kap. 13 der kommuner og fylkeskommuner blir gitt ansvar for å oppfylle retten til henholdsvis grunnskoleopplæring og videregående opplæring for alle som er bosatt i kommunen/fylkeskommunen. I opplæringsloven § 14-1 gis fylkesmannen hjemmel til å føre tilsyn med at kommunene og fylkeskommunene oppfyller de pliktene de er pålagt i henhold til opplæringsloven. Verken bestemmelsene i opplæringsloven om sen/tidlig skolestart, spesialundervisning, særskilt språkopplæring, skyss, helsetjenestetilbud eller bortvisning og tap av rett, er begrenset til offentlige skoler. KS har derfor forutsatt at fylkesmannens tilsynshjemmel omfatter kommunepliktene uavhengig av hvem som er skoleeier. Kommuner og fylkeskommuner vil i første omgang forholde seg til opplæringsloven og i mindre grad til friskoleloven fordi man vil oppfatte at kommunepliktene omtales i førstnevnte. Det vil derfor være mer hensiktsmessig å presisere at opplæringslovens bestemmelser gjelder uavhengig av skoleeier, enn å tydeliggjøre kommunepliktene og tilsynet med disse i friskoleloven.

Lasse Hansen

Helge Eide

Mottakere: Kunnskapsdepartementet - KD

Kopi: Kommunal- og moderniseringsdepartementet - KMD